

„TETSZIK NEKEM A BÁNYÁSZÉLET!”

— írja kéthetes bányászletéről Turi László

A szőregi postás a házszámokat vizsgálva ment végig a Petőfi-utcán. Végre megtalálta a 46-os számot. Siet a levéllel, mert Turi Lászlóné már napok óta kérdezte, hogy van-e számára levél. Tudta, hogy most újra nagy örömet visz egy családnak.

Turi László két hete ment el bányászni.

Felesége először féltette férjét, aggódott érte. Bár férje szavai kissé megnyugtatták, mégis izgatottan és kíváncsian várta az első levelet. Mit ír a férje P-ről, a bányáról, az első munkáról?

Amikor a postás bekopogott, éppen két kisgyermekét etette. A másfél éves Pistike még sírni is kezdett azért, hogy leteszi az öléből. Gyorsan megköszönte és felbontotta a levelet. Szerette volna mind a négy oldalát egyszerre végigolvasni. Alig értette az értelmét, olyan gyorsan olvasta át. Letette az asztal sarkára a két borítékot és befejezték az ebédet.

Csak ebéd után vette ismét kezébe a kuszált betűkkel teleírt lapokat. Most már szinte végigragott minden szót, minden gondolatot. Láttá a levélben a fekete szénfolyosók csillogását, a tárna száját, az apró lámpákat. A gyerekek ölébe ültek, mindenáron olvasni akarták őt is „apuka” levelét.

Mosolyra derült az arca, ahogy az első sorokat olvasni kezdte: „Barátságosan fogadtak bennünket az állomáson. Itt nagyon szép a táj, a hegyek most piros-, barna-, sárga- és zöldfoltosak, az őszi falevelektől.” Szép vidék lehet Pécs — pillant fel, majd tovább olvas.

„Mindenkit szigorúan megvizsgáltak az orvosok, mielőtt lementünk a bányába.

Csak az lehetett le, aki megfelelt az orvosi vizsgán.

„Három napig csak a bányát jártuk, ismerkedtünk új munkahelyünkkel, megmagyarázták az esetleges fennálló veszélyeket és

az ellenük való védekezést. Nagy óvatosságra intettek bennünket.” Amíg felpillantott a levélből, szeretettel ölelte magához gyermekeit. Érezte, hogy ez az igazi békeszeret, tudta, hogy ez a Párt munkája.

„Régen, ne gondold, hogy ez így volt. A felszabadulás előtt nem törődtek a bányászokkal, nem figyelmeztették a veszélyekre, senkit nem érdekelt, hogy az új bányász hogyan tud védekezni a balesetek ellen” — olvasa tovább a levelet.

Onkéntelenül hangosan olvasa tovább a sorokat. Hadd hallják a gyerekek is: „Itt is érezzük, hogy a szocializmus építésében legfőbb érték az ember” — hangja acélosan csengett végig a szobán, a gyerekek sem kapkodtak: már a papírt, figyelték édesanyjuk szavait. „Ha vizgázunk munka közben.

nem veszélyes ez a munka.”

Hosszú lenne ezt hangosan végigolvasni — gondolja, majd tovább olvas. — „Itt annyit keresünk, amennyit termelünk. Lehet 800, ezer forintot is keresni. Az ellátás igen jó, egy szépen berendezett szobában heten vagyunk.”

Visszagondol egy pár hétre, amikor még aggodalmában azzal akarta férjét lebeszélni, hogy majd nem lesz kényelmes otthona, hogy nem lesz jó ellátás. Ezen most már csak mosolyogni tud.

A szekrényben lévő sok könyvre esik tekintete, amikor tovább olvas: „Sokat lehet tanulni, minden tanulási lehetőséget megadnak.” — Arra gondol, hogy itt hon is mennyit tanult az ő férje.

Nagyobb betűkkel írja férje a levélben: „Tetszik nekem a bányászlet!” Igen! A férjem megelégedett és boldog: ezt érzi a sorok között. Büszke az új feladatára. Emlékszik, mikor Rákosi elvtárs beszédét hallgatták, milyen lelkesedéssel és bizalommal beszélt neki is férje az új munkáról, a bányászok nagyszerű és szép feladatáról.

Kissé csodálkozva, de most már ő is lelkesedve, olvassa tovább a levelet: „Lent

a bányában nők is dolgoznak

a férfikkal együtt. Sokan még többet termelnek, mint a férfiak.”

Milyen hosszú és kimerítő levelet írt. A gyerekek már megunták a csendet, játszani kezdtek. „Írd meg édesanyáméknak is, hogy hogyan vigyáznak ráink és az egészségünkre.” — halad végig az új sorokon. „Tudod, hogy nem is akartak hallani új munkámról. Hadd tudják meg ők is, hogy a népi demokrácia milyen nagy lehetőségeket nyitott meg előttem, hogy értékesebb tagja lettem a munkásosztálynak.”

Az asszony figyelmesen olvasta ezt a levelet az utolsó szövegig. Minden szót meggyűjtötte, lelkesedést talált. Most már gyorsan ír a szüleinek is, hogy azok is lássák, milyen

gondoskodással veszik körül

a fiatal, hogyan törődnek vele, hogyan tanítják.

Ahogy előkészíti a tintát, tollat és papírt, dalolni kezd, szinte önkéntelenül a mi szép hazánkról, az aranyárga búzatáblákról és a csillogó fekete szénről.

N. M.

Parasztyűtések Alsóvároson és Baktóban

Ma, vasárnap a DEFOSZ rendezésében két helyen tartanak parasztyűtést. Az egyik parasztyűtést Baktóban, a földművelőszövetkezet helyiségében délelőtt 10 órakor tartják. Előadó Vad János. A másik parasztyűtést délelőtt fél 11-kor Alsóvároson szintén a földművelőszövetkezet helyiségében tartják meg. Itt Nagy István beszél.

Az előadók ismertetik a közszántás szerződésről és a terménybegyűjtés fontosságát, valamint Mártély község versenyfelhívását.

Ot éves tervünk utibb eredménye:

Csillagvizsgáló létesül Szegeden

A Magyar Természettudományi Társulat szegedi csoportja kiszélesíti felvilágosító munkáját a babonák és a hamis áltudományok leküzdése érdekében

Népi demokráciánk messzemenő segítségét nyújt a dolgozók kulturális színvonalának emelésére, s ezzel együtt természetudományos műveltségének fejlesztése érdekében. Jelenlős munkát fejt ki ezen a téren Pártunk irányításával, a Magyar Természettudományi Társulat szegedi csoportja, amely a közeljövőben két nagyfontosságú létesítménnyel gazdagodik.

Előreláthatóan már december hónapban megnyitja a Társulat a most szerelés alatt álló csillagvizsgálót. A Magyar-Szovjet Társaság kiállítási csarnokának tetejére tervezik a csillagvizsgálót, de ehhez még kisebb átalakítások szükségesek. Örögepes, mintegy 25-30 centi átmérőjű tükrös távcsővel működik majd a csillagvizsgáló, amelynek az a célja, hogy a dolgozók legszélesebb rétegét ismeresse meg a csillagok világával. Ezzel együtt megfelelő ismeretterjesztő előadásokat is tartanak majd.

A távcsőhöz szükséges közel ötezer forint értékű tükröt már meg is érkezett Szegedre, ugyancsak az öntőutas alapzat is. Az óraművet még most készítik Budapesten, a Rákosi Mátyás művelkél. Az óraműves lencséknek az a nagy előnyük, hogy egy óramű segítségével nyomon követhetik a csillagok és nem kell a föld elfordulását megfelelően esténként újra beállítani a távcsövet.

Még a csillagvizsgáló megnyitása

előtt, már december elején megnyitja a Természettudományi Társulat állandó felvilágosító kiállítását a szegedi múzeumban. Ezen, az élő és élettelen világ keletkezésével, a növény- és állatvilág, valamint az ember fejlődésével ismerkedhetnek meg a látogatók. Falitáblák, leletek és modellek segítik hozzá a dolgozókat — három nagy teremben — ennek a kérdésnek a megismeréséhez, de e mellett ezzel kapcsolatban is előadásokat szerveznek.

A Természettudományi Társulat szegedi csoportja egyébként, jelenleg is igen nagy érdeklődés mellett folytatja előadásait a megyében. Eddig már 16 helyen tartottak előadást a babonák elleni küzdelemről. Jellemző a dolgozóknak a természetudományos kérdések iránti érdeklődésére, hogy a csongrádi Bútorgyárban például 420-an gyűltek össze egy előadásra, az újszegedi Magyar Kenderben 250-en, a Paprika ÁV-ben 300-an. Decemberben az atomenergia békés célokra való felhasználásáról tartanak majd előadásokat. E mellett még ebben a hónapban — előreláthatóan jövő vasárnap — filmbemutatóval egybekötött előadást rendeznek a Belvárosi moziban. Ezalkalommal a „Harc a babonák ellen”, valamint a „Természet csodái” és az „Időjárás” című kisfilmeket mutatják be.

Munkásbírósági ítélet

Aigner Sándor és társai ádrágítási bűnyében

Ismeretes az a nagyarányú cipő-feketézés, amelynek öt vádlottja, nevezetesen Aigner Sándor, Karácsonyi Sándor, ifj. Karácsonyi Sándor, Almás Gyula és Péter Balázs volt. Szombaton kerülték a vádlottak a hosszú hónapok óta először összehívott munkásbíróság elé, ahol a vádat Gaál Ödön államügyészségi alelnök képviselte.

A munkásbíróság ítéletében büntetést mondott ki a vádlottakat ádrágítás bűntetté és a köellátást veszélyeztető bűncselekményben. Ezért Aigner Sándort öt évi fegyházra és tízévi politikai jogvesztésre, idős Karácsonyi Sándort két évi és hat hónapi fegyházra, öt-

évi politikai jogvesztésre, tízezer forint pénzbüntetésre és fele vagyonának elkobzására, ifj. dr. Karácsonyi Sándort egy évi börtönrre, Almás Gyulát két évi fegyházra, öt évi politikai jogvesztésre, ezer forint pénzbüntetésre és 1000 forint vagyoni elégtételre, Péter Balázst két évi fegyházra, öt évi politikai jogvesztésre, kétezer forint pénzbüntetésre és kétezer forint vagyoni elégtétel megfizetésére ítélték. Kimondta a bíróság az iparigazgatással rendelkezőkkel szemben az iparigazgatások elkobzását, üzleti helyiségek igénybevétele és valamennyi vádlottat kitiltotta hat hónapra lakóhelyéről.

KÁRHOZOTTAK ÖSSZEESKÜVÉSE

November 23-án mutatja be a „Szabadság”-mozi ezt a remek filmet, diszlelőadás keretében. Azért írjuk, hogy „Szabadság”-mozi, mert a diszlelőadás alkalomával változtatják meg erre a névre a Belvárosi Mozi nevét. A film egy meg nem határozott népi demokrácia harcát, fejlődésének történetét mondja el úgy, hogy abból minden népi demokrácia a saját életére ismerhet rá.

★

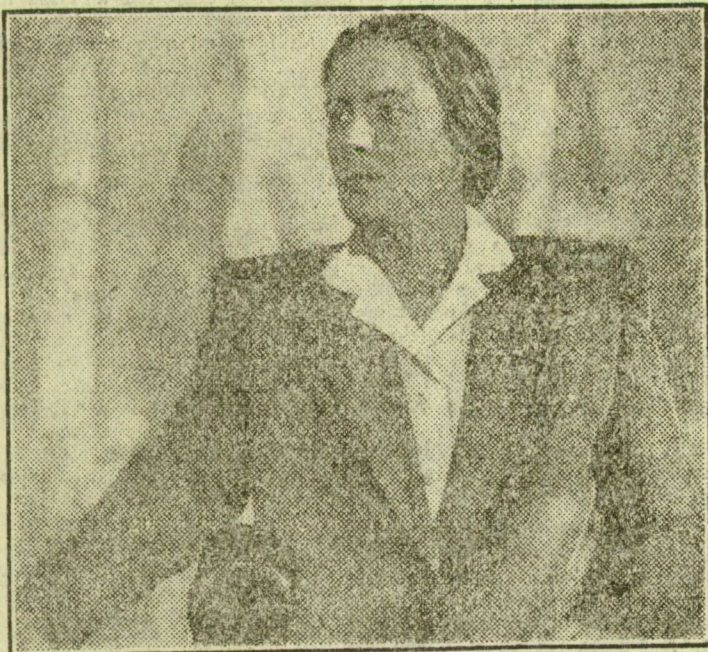
Alkonyodik. Szürkésékeken ereszkedik a köd a mocsár fölé. Sűrű izsajában meg-megcsúszó lábbal vonszolja magát egy asszony. A koncentrációs táborok csikós ruhája borítja testét. Mögötte felhangzik az SS, leghéves vészszójas kul'jának csaholása. Sűrű bozótban keresztül menekül. Kosztja Varrá, földhözragadt szegény paraszt fogadja házába. A szűkevény Hanna Lichta, a fasiszták elleni harc egyik vezetője — biztonságba kerül. Egy éjszaka sikerül csatlakoznia a partizánokhoz.

Néhány esztendő telt el. A Szovjet-unió Vörös Hadserege felszabadította az országot Hanna Lichta, az egykori szűkevény helyettes miniszterelnökként látjuk viszont. A szovjet hősök virággal borított emlékművének leleplezésénél beszédet mond.

„Ismét vihar van készülöben országunk felett, a nap homályosabban sít tájainkra. Az ellenség nem nyugszik, ismét fellángot a harc és türeire akar-nak bennünket kényszeríteni. Ez az emlékmű felidéz bennünk azokat a napokat, amikor vérünknek öntözve küzdöttünk és csak egyetlen ország nyújtott számunkra baráti segítséget: a Szovjetunió. Ez az ország, melyben az egész dolgozó emberiség minden reményét látja. Ez az ország mentette meg a világot a fasiszma szegén-teljes uralmától és segített nekünk, hogy kiharcolhassuk szabadságunkat.

Az ellenség megindítja a támadást. Ismeretlen, barátsághus férfiak merényletet követnek el Hanna Lichta ellen. Mac Hill amerikai követ bezárt dolgozószobájának mélyén készítik

elő titokban az összeesküvést. Cinkosai között ott találhatjuk a nép minden ellenségét: a kenetteljes Birnos kardinalist, a demagóg jobboldali szociáldemokratát: Joachim Pirró, a simamodorú Hugó Vasztist és

A főszereplő Ludmilla Szkopina, Hanna Lichta alakítója

Krisztina Paderát, a kalandornő, a Nacionalista Párt vezetőjét, akik együtt készítették elő a merényletet Hanna Lichta ellen. Krisztina Paderát — mint a Getapó megbízottja, a II világháborúban sok értékes adattal szolgált a náci vezetőségnek — régi gyakorlata van a kémkedésben, összeesküvésben. Ott van természetesen a jugoszláv követ, Tito megbízottja is. Olyan kereskedelmi szerződést kell kötniök, hogy az ország utolsó szem gabonáját is Jugoszláviába küldje. Ehínségét kell előidézni. Ekkor majd elfogadja a parlament a Marshall-tervet és ennek ke-

goszláviába kiszállított gabona egy részét, mint az országnak nyújtott amerikai segítséget.

A kártevők közreműködése folytán a gabonával telt szerényen elindulnak a jugoszláv határ felé. A lehúzott redőnyű péküzletek előtt pedig hosszú sorokban áll a nép. Nincs kenyér...

De a kommuniszták azonnal cse-

sek rakják ki titokban, az éj sötétjében a „szeretatományt”. Véletlenül kinyílik az egyik láda és fegyverek keleskekeje csöve mered ki a nyílások: ime az amerikai segítség!

Közben a parlamentben is fellángol a harc. A hazárdulók, az amerikai követ titkos cimborái, a Marshall-terv elfogadását követelik. De a kommuniszták és a becsületes baloldali szociáldemokrata vezető Mark Pirró leleplezik az amerikaiak igazi szándékát.

„A Marshall-terv egyenlő a halál tervével. Ennek a tervnek a célja, hogy megvásárolja az ország szabadságát!” — ezek Hanna Lichta szavai — a Párt szavai. Egyidejűleg a munkások pártja megkezd a dolgozó tömegek még fokozottabb mozgósítását az imperialisták ellen. Első helyen a küzdelemben mindent Hanna Lichta, a nép ügyének bátor harcosát látjuk.

Az utcákat, tereket, ha'almás tüntető tömeg tölti be. „Le a Marshall-ségellyel!” — „Eljen a Szovjet-unió!” — hirdetik a tüntetők feliratai. A dolgozó nép küldöttsége egymásután érkeznek az illsterebe. Követeléseik, melyet a tüntető tömeg kiáltása támaszt alá — eldöntik a parlamenti harcot.

Az imperialisták ügynökei nem tudnak elenézni a munkások és dolgozó parasztok együttes követelésének, ezért utasítják a Szociáldemokrata Pártot, hogy ahnamunkával igyekezzen a munkások egységét megbontani. A munkástömegek azonban nem a jobboldali szociáldemokratákat követik. Mark Pirró bejelenti a Szociáldemokrata Párt kettészakadását és hogy ők a baloldali képviselői, a kommunisztákhoz csatlakoznak.

A kommuniszták győztek: a Marshall-tervet elutasítják. A kommuniszták javaslatára küldöttség indul a Szovjetunióba, megerősíteni a két ország közötti barátságot és segítséget hozni a nehéz helyzetbe került népeknek.

Miután a parlament a tömegek nyomására visszautasította a Marshall-tervet, az összeesküvők fegyveres puccsot készítenek elő. Mac Hill könnyűen látja a feladat megoldását. Amerikai fegyverekkel felszerelve megszállják a pályaudvart,

sej rakják ki titokban, az éj sötétjében a „szeretatományt”. Véletlenül kinyílik az egyik láda és fegyverek keleskekeje csöve mered ki a nyílások: ime az amerikai segítség!

Közben a parlamentben is fellángol a harc. A hazárdulók, az amerikai követ titkos cimborái, a Marshall-terv elfogadását követelik. De a kommuniszták és a becsületes baloldali szociáldemokrata vezető Mark Pirró leleplezik az amerikaiak igazi szándékát.

„A Marshall-terv egyenlő a halál tervével. Ennek a tervnek a célja, hogy megvásárolja az ország szabadságát!” — ezek Hanna Lichta szavai — a Párt szavai. Egyidejűleg a munkások pártja megkezd a dolgozó tömegek még fokozottabb mozgósítását az imperialisták ellen. Első helyen a küzdelemben mindent Hanna Lichta, a nép ügyének bátor harcosát látjuk.

Az utcákat, tereket, ha'almás tüntető tömeg tölti be. „Le a Marshall-ségellyel!” — „Eljen a Szovjet-unió!” — hirdetik a tüntetők feliratai. A dolgozó nép küldöttsége egymásután érkeznek az illsterebe. Követeléseik, melyet a tüntető tömeg kiáltása támaszt alá — eldöntik a parlamenti harcot.

Az imperialisták ügynökei nem tudnak elenézni a munkások és dolgozó parasztok együttes követelésének, ezért utasítják a Szociáldemokrata Pártot, hogy ahnamunkával igyekezzen a munkások egységét megbontani. A munkástömegek azonban nem a jobboldali szociáldemokratákat követik. Mark Pirró bejelenti a Szociáldemokrata Párt kettészakadását és hogy ők a baloldali képviselői, a kommunisztákhoz csatlakoznak.

A kommuniszták győztek: a Marshall-tervet elutasítják. A kommuniszták javaslatára küldöttség indul a Szovjetunióba, megerősíteni a két ország közötti barátságot és segítséget hozni a nehéz helyzetbe került népeknek.

Miután a parlament a tömegek nyomására visszautasította a Marshall-tervet, az összeesküvők fegyveres puccsot készítenek elő. Mac Hill könnyűen látja a feladat megoldását. Amerikai fegyverekkel felszerelve megszállják a pályaudvart,

a rádiót, a postát és a miniszterelnökséget. A határt megnyitják Tito csapatai előtt, aztán már csak a „tisztogadás” lesz hátra...

A kivégzendők listáján első helyen Hanna Lichta neve áll...

A kommuniszták ismerik az ellen-ség módszereit. Tudják, hogy az összeesküvők külső segítségével Tito Jugoszláviájától kaphatnak, ezért bízzák a határ megvédését a Mark Pirró parancsnoksága alatt álló páncélos hadosztályra. Most minden nehéz helyzetben, így mint is a kommuniszták a néphez fordulnak segítségért. A Párt vezetői járják az utcákat, gyárakat, falvakat. Felvilágosítják a munkásokat, parasztokat és a dolgozókat megértik, hogy hazájuk megvédéséért, ha kell, fegyvert is fogjanak. — Szoros, mély szeretet köti őket össze a Kommunista Párttal. S a puccs elfojtására felgyverzik az üzemi munkásokat.

A hajnali utcákon megindulnak az összeesküvők teherautói. Egy-két lövés hallatszik. A kommuniszták az összeesküvők nyomában vannak s felemelt kézzel adják meg magukat az árulóknak. Kérkeztük az ellenforradalmi puccs vezetőit is. A jobboldali szociáldemokrata Joachim Pirró is hiába próbál megszökni a felelősségrevonás elől. Az amerikai követ megtagadja a segítséget volt cinkosától — hiszen az imperialisták a veszélyben csak egyéni érdeküket tartják szem előtt.

Mac Hillnek azonnal el kell hagynia az országot.

Acélöntők, bányászok, napbarnított, kergeszerű parasztok, lelkes fiatalok, bátorlelkű nők, férfiak vonulnak tömött sorokban az utcákon. Vörös zászlókat lenget a szél! A tömeg egyre nő. Magasra száll büszke, harcos daluk.

A parlament előtti téren százerek és százerek tesznek harcos fogadalmat Sztilinnak: „Megfogadjuk Sztilinnak és a szovjet népnek, hogy megőrizzük országunk szabadságát és függetlenségét...”

Megfogadjuk, hogy küzdeni fogunk a békéért és megőrizzük barátságunkat a szovjet néppel és a népi demokráciák országaival.